

HEGYEK KÖZÖTT.

A PAVILLONBAN a cigány még hajladozva húzta a nótákat az egyre gyérülő fürdőzőknek. Szeptember volt, aranyos ős. Az utak mentén kupacokba gyűltek a sárguló levelek, de a telep piros pléhfődelei még igen barátságosan integettek a fenyők sűrű zöldjéből, meg a tölgyek színesedő koronái alól a völgybe.

A mérnőkné a cukrászda előtt üdögélt a tanárjelölttel. Szomorú arcú asszony volt, aki seholy találta helyét a világban, amióta az ura a bányaszerencsétlenség mentési munkáinál meghalt. Ez két év előtt történt. Akkor tüstént elhagyta a várost, kiköltözött a hegyek közé, egy kietlen tót faluba, ahol a parasztok kastélynak mondták a régi kúriák mintájára épült családi házat, amelyben valamikor gyerekkora kedves szünideit töltötte. Birtok is volt a kastélyhoz, elég tekintélyes számú holdakból álló, de ezt már a szülei életében is mindig Vugrics bácsi, az ispán kezelte. Bozontos, ős szakállú bácsi volt Vugrics már az ő gyerekkorában is, olyan szelíd házióroszlán, akit mindenki respektált. Apja se szólt a dolgába, hát ő is rábízta magát egészen. Pénze elég volt, mással meg nem törődött, hiszen, amint mondani szokta, már csak a két kis lányának élt. Ha erről beszélt, könny gyűlt a szemébe és nyugtalanul tördelte a kezét.

De a kastélyban se bírta az életet. A dohos, hideg szobák, a régi, molyrágta bútorok se nyugtatták meg. Ezért nyár idején, kétszer-háromszor is lejött hetenként, egész napra a kis fürdőbe a gyerekekkel, akik most is ott ugráltak, játszadoztak a közelében. Jó másfélórás út volt, hepehupás, kanyargós, a lovakat inkább vezetni kellett, mint hajtani.

Ezek a kirándulások kissé felfrissítették. Volt pár ismerőse is a telepen, villatulajdonosok, városi familiák, a nagyvendéglő bérlője, ezeket látogatta. A tanárjelölttel is a bérlőnél ismerkedett meg, odajárt ő is a familiához és rendszeren ott fogták ebédre. Huszonhároméves volt, komoly, szelíd fiú, Pestről szeretett beszélni, ahova csak vizsgázni járt, mert szegénységétől nem telt állandó fővárosi tartózkodásra. Plébános nagybátyja támogatta tiltól, leckeórákat adott, de mégis megvolt és ősszel meg télen ide-oda hívogatták táncolni, vadászatokra cipelték, lakodalmakba, keresztelőkre invitálgatták. Úgy élt, mint veréb a tarlón, csak ép azt nem tudta, mit hoz a tél.

A mérnőkné már többször pedzette előtte, hogy szeretné a kisleányait a betűhöz szoktatni, valami megbízható tanerőre volna szük-

sége — nem kisasszonyra, Isten ments! — de a tanár úr bizonyára tud majd valakit ajánlani . . . Most meg már azzal a határozott szándékkal fogta el Oltót, hogy rábeszélje : vállalja el ő a kisleányai tanítását.

— Nem sok munkával járna, hiszen friss eszű mind a kettő — magyarázgatta biztatóan. — Mellettük bőségesen jutna ideje a saját tanulmányaira is. Ha pedig le akarna kocszni a városba, bármikor megethetné, ügyebár? — tette hozzá csöndesen és tördelni kezdte a kezét az asztal alatt. Ó, milyen borzasztó így kérni valakit!

Oltó ebben a pillanatban nagyot köszönt a sétány felé. Málinkó sétált ott, a vendéglős aranyhajú leánya, akiért ő mindennap fölgyalogt a városból ide. Tizenhat esztendő, vékonyka kis leány volt, vérszegénységén a fürdő híres vize se segített, de bájosan tudott mosolyogni és most is olyan kedvesen integetett feléjük, hogy a tanárjelölt úrnak vizes lett a homloka izgalmában.

A mérnökné észrevette Oltó epedő tekintetét és a kesztyűjét tépegette.

— Ne higgye, hogy olyan unalmas az élet nálunk a kastélyban — mondta aztán. — Természetesen külön szobája lesz, ahol senkise fogja zavarni. És az anyagiakban is megegyezünk — remélem . . . Én magam is szívesen foglalkoznék a gyerekekkel, de olyan dúlt vagyok, olyan nyugtalan, minden éjjel robbanásokat hallok és azt álmodom, hogy a bánya bedől . . . Felugrok, lemosakszom, ez a legjobb, a doktor is ezt ajánlotta, de alighogy elszundítok, megint nyikorgást hallok, csillék bukkannak föl az aknából, mindegyikben egy összezúzott ember . . . Tudom, hogy álom, szeretnék fölébredni, de meg kell várnom az utolsót, abban jön az uram . . .

— Talán, ha jól kifárasztaná magát napközben a nagyságos asszony — ajánlotta Oltó és arra felé nézett, ahol Málinkó a fák mögött eltűnt a társasággal.

— Ó, én mindjárt olyan fáradt vagyok — sóhajtott. — Hacsak egy kendőcskét beszegek, már leesik a kezem . . . Pedig azelőtt lovagoltam is . . . De az régen volt, lánykoromban és Idácska már hat éves . . . Hát számíthatok tanár úrra? — mondta hirtelen elszántsággal.

Oltó meglepetten nézett fel az asszonyra : az arca most csöppet se volt szomorú, szeme várákozón csillogott, karcsú termete ültében is kinyúlt és nem tördelte a kezét.

— Ejha! — gondolta — hiszen egészen fiatal! De milyen fiatal . . . És szép is! Ki hitte volna? — Aztán megint a tölgyek felé nézett, amerre Málinkó járhatott.

— Nagyon megtisztelő, — hebegte — nagyon megtisztelő . . . De meg kell gondolnom . . .

— Csak magában van bizalmam — mondta a mérnökné és a hangja most suttogó és meleg volt, szép, finom keze meg ott játszott a tanárjelölt előtt az asztal szélén ; mindegyik ujjá külön élt, mint valami rózsaszín fejű, fehérbőrű kigyó.

Oltó megint megtörülte a homlokát, pedig a nap már alkonyodóra hajlott, csak a hegyek gerincvonalát csókolgatták a sugarai, nem volt egy szikrányi meleg se, a fenyvesből pedig sűrű, gyantás levegő áramlott. Málinkóra gondolt, a nagyvendéglős aranyhajú kislányára, Arany-málinkóra, amint négyszemközt becézte. Ha őt taníthatná! Úristen, milyen parányi keze van, szelíd, nyugodt keze, nem ilyen idegesítő, mint a mérnöknéé . . .

Egy kicsit hátradőlt a széken, behúnyta a szemét s latolgatni próbálta a dolgot. A plébános kenetes tanácsai jutottak eszébe, keshedt télikabátjára gondolt, ruhájára, fehérneműjére, cipőjére . . . Jaj, be sok minden kellene, mert már jóformán nincs mibe öltözzék, ha társaságba hívják . . . És itt a tél is, brrr . . . Olyan szép, komoly volt ebben a percben az arca, hogy a mérnökné egészen elbámult rajta és öntudatlanul is a fiú kezére tette nyugtalan kezét.

Oltó kissé meghökkenve nyitotta tágra a szemét; az asszony is zavarba jött.

— Úgy gondoltam — kezdte töredezett szóval, — hogy engem is taníthatna . . . Igen, franciára . . . Bizony alig tudok már valamit, minden elpárolgott — mondta mosolyogva. — Pedig kimegyek egyszer Párizsba, ki bizony, ha a gyerekek kicsit nagyobbcskák lesznek és akkor elkél majd, amit magától tanulok . . . De meg arra is gondolok, hogy jó, ha férfi is van a háznál . . . Azokban a nagy szobákban mindig félek . . . Már alkonyatkor rám jön a reszketés . . . És ezért van, hogy minden éjjel olyan szörnyűeket álmodom . . . Talán, ha maga ott lesz, megnyugszom egy kicsit és nem látom minden éjtszaka a csilléket az összezúzott emberekkel, nem hallom a robbanásokat.

— No, Pirike, Idácska! Még nem készültök haza? — hallatszott most Vugrics bácsi hangja a sétány felől.

A gyerekek feléje szaladtak és a nyakába akaszkodtak.

— Mit hozott? Mit hozott? — csicseregtek, míg az öreg finom arcocskájukhoz nyomkodta szakállát.

— Előbb azt szeretném tudni: jók voltatok-e?

— Igen, igen, mink is jók voltunk, anyu is jó volt — hadarta a kisebbik.

— Úgy-e, eljön? Úgy-e, el? — könyörögte szinte a mérnökné.

— Még meg kell gondolnom — nyögte Oltó, de már nem gondolkozott, már bizonyosan tudta, hogy nem fogadja el az állást. — Isten veled télikabát — mondta magában, csak Málinkót láthassam minden nap, akármilyen ruhában leszek is . . .

— Tetszik tudni, decemberben vizsgáznom is kell Pesten — magyarázta még.

— Ó, — mondta a mérnökné roppant fájdalmasan — ó, ó! — és tördelni kezdte a kezét az asztal alatt. — Pedig csak magában bíztam.

Szép, karcsú alakja szemlátomást tört össze és arcára kiült a vigasz-

talhatatlan szomorúság. És mielőtt Vugrics bácsi az asztalhoz ért volna, mint aki mindennel leszámolt, úgy vetette oda a tanárjelöltnek :

— Pedig Málinkó tüdőbajos... Kár, hogy nem sokáig húzza már...

Aztán Vugricshoz fordult :

— Csakhogy jön már! Olyan rossz délutánom volt, ha a tanár úr nem vigasztal egy kicsit, talán el is ájultam volna... Azt mondta, vegyünk valami alkalmas tanerőt a gyerekek mellé... Ő, sajnos, nem vállalhatta, de majd ajánlani fog nekünk valakit. Mit szól hozzá, Vugrics bácsi?

— Hm, hmmm! Nem is rossz gondolat — dörmögte az öreg. — No, majd megbeszéljük... De most igyekezzünk haza, mert már erősen sötétedik...

A hintó a vendéglő előtt állt. A gyerekek előrefutottak. Oltó illedelmesen kezet akart csókolni a mérnöknének, de az asszony gyorsan visszarántotta a kezét.

— Jaj, — mondta — olyan gyöngé vagyok...

És Vugrics bácsi szinte beemelte a hintóba.

A kocsis füttyentett, Vugrics bácsi még kalapot emelt, de az asszony lehúnyta a szemét és nem nézett semerre. Azt mondta szomorúan :

— Ma éjjel is a csillékről fogok álmodni.

Vugrics bácsi nem felelt. A kocsi döcögve ringott, a lovak lassan kapaszkodtak föl, a hegyek közé.

Majthényi György.